

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

Pravilnost nabave zdravil v Lekarni Velenje

2021

3

ZDRAVJE IN
DOBRO POČUTJE

CILJI
TRAJNOSTNEGA
RAZVOJA

POS LANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

Pravilnost nabave zdravil v Lekarni Velenje

Številka: 322-3/2020/28

Ljubljana, 10. decembra 2021

Povzetek

Računsko sodišče je izvedlo revizijo pravilnosti nabave zdravil v letu 2020 v 3 javnih lekarniških zavodih, in sicer v **Lekarni Velenje** (v nadaljevanju: lekarna), Pomurskih lekarnah Murska Sobota in Lekarni Sevnica.

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja lekarne **v delu, ki se nanaša na nabavo zdravil v letu 2020**. Računsko sodišče je o pravilnosti poslovanja lekarni izreklo **negativno mnenje**.

Lekarna kot javni lekarniški zavod sodi med naročnike po Zakonu o javnem naročanju, zato mora nabavljati zdravila, kadar je njihova skupna vrednost enaka ali višja od mejnih vrednosti iz zakona, na podlagi pogodb, sklenjenih po enem od postopkov javnega naročanja, ki jih predpisuje zakon. Lekarna je pri nabavi zdravil ravnala v nasprotju z Zakonom o javnem naročanju, saj dobaviteljev zdravil v skupnem znesku 11.381.050 EUR ni izbrala na podlagi predhodno izvedenega postopka oddaje javnega naročila. Lekarna je v letu 2020 naročala zdravila pri 13 dobaviteljih zdravil na podlagi neposredno sklenjenih pogodb v letih 2014 in 2017 oziroma neposredno z naročilnicami, pri čemer je 95,8 % vseh zdravil naročala pri 3 največjih dobaviteljih na podlagi neposredno sklenjenih pogodb za nedoločen čas oziroma do preklica.

Lekarna med revizijskim postopkom ni odpravila ugotovljenih nepravilnosti, zato je računsko sodišče zahtevalo **predložitev odzivnega poročila**.

Kazalo

1. Uvod	6
1.1 Obrazložitev revizije	6
1.2 Predstavitev lekarne	7
1.3 Predstavitev področja revizije	9
2. Ugotovitve	12
2.1 Nabava zdravil	12
2.1.1 Naročanje zdravil	13
2.1.2 Kasneje dobljeni popusti	15
2.1.3 Cene zdravil	17
3. Mnenje	19
4. Zahteva za predložitev odzivnega poročila	20

1. Uvod

Revizijo pravilnosti nabave zdravil v Lekarni Velenje v letu 2020 smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ (v nadaljevanju: ZRacS-1) in Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije². Sklep o izvedbi revizije³ je bil izdan 22. 12. 2020.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o pravilnosti poslovanja lekarne v delu, ki se nanaša na nabavo zdravil. Revizijo smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁴. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o pravilnosti dela poslovanja. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj za nastanek nepravilnosti. Pri ocenjevanju tveganj smo proučili notranje kontroliranje, povezano z zagotavljanjem pravilnosti dela poslovanja, da bi določili okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazili mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja lekarne. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenja.

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja lekarne v delu, ki se nanaša na nabavo zdravil v letu 2020.

Da bi dosegli ta cilj, smo preverili skladnost poslovanja s predpisi, ki veljajo za lekarno kot posrednega proračunskega uporabnika.

1.1 Obrazložitev revizije

Prečno revizijo nabave zdravil v 3 javnih lekarniških zavodih v letu 2020 smo izvedli v Lekarni Velenje, Pomurskih lekarnah Murska Sobota in Lekarni Sevnica, da bi preverili, ali so lekarne v letu 2020 nabavljale zdravila v skladu s predpisi o javnem naročanju ter ali so bile pri nabavi zdravil uporabljene veljavne cene.

Pri presoji skladnosti poslovanja s predpisi na področju javnega naročanja smo upoštevali določbe Zakona o javnem naročanju⁵ (v nadaljevanju: ZJN-3). Preverili smo tudi skladnost nabav zdravil s pogodbenimi določili. Pri preverjanju pravilnosti nabavnih cen zdravil smo upoštevali določbe Zakona o zdravilih⁶ (v nadaljevanju: ZZdr-2) in Pravilnika o določanju cen zdravil za uporabo v humani medicini⁷.

¹ Uradni list RS, št. 11/01 in 109/12.

² Uradni list RS, št. 91/01.

³ Št. 322-3/2020/5.

⁴ Uradni list RS, št. 43/13.

⁵ Uradni list RS, št. 91/15 in 14/18.

⁶ Uradni list RS, št. 17/14 in 66/19.

⁷ Uradni list RS, št. 32/15, 15/16, 19/18, 11/19 in 26/20.

V preveritev so bili vključeni izvedeni postopki in poslovni dogodki, ki so se začeli v letu 2020, ter tudi izvedeni postopki in poslovni dogodki, ki so se začeli pred letom, na katero se nanaša revizija, a so vplivali na poslovanje lekarne v letu 2020. Pri preizkušanju posameznih zneskov je bilo izplačilo obravnavano kot zadnje dejanje v zaporedju med seboj povezanih dejanj. Če je bilo v zaporedju dejanj, ki se je končalo s preizkušenim izplačilom, kakšno dejanje v nasprotju s predpisi, smo preizkušeno izplačilo šteli za nepravilno.

1.2 Predstavitev lekarne

Lekarna je bila ustanovljena kot javni zavod z Odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Lekarna Velenje⁸, ki ga je v letu 2019 nadomestil Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Lekarna Velenje⁹ (v nadaljevanju: odlok o ustanovitvi), s katerim je bilo usklajeno delovanje lekarne z Zakonom o lekarniški dejavnosti¹⁰ (v nadaljevanju: ZLD-1). V skladu z odlokom o ustanovitvi je lekarno ustanovila Mestna občina Velenje (v nadaljevanju: MO Velenje). Lekarna opravlja lekarniško dejavnost kot javno službo za območje MO Velenje, Občine Šoštanj in Občine Šmartno ob Paki. Statut Lekarne Velenje¹¹ (v nadaljevanju: statut) je sprejel svet lekarne v soglasju z MO Velenje¹².

Temeljna dejavnost lekarne je lekarniška dejavnost, ki je po ZLD-1 javna zdravstvena služba, s katero se zagotavlja trajna in nemotena oskrba prebivalstva in izvajalcev zdravstvene dejavnosti z zdravili ter farmacevtska obravnava pacientov. Lekarna v skladu s 6. členom odloka o ustanovitvi opravlja naslednje temeljne dejavnosti:

- izdajanje zdravil za uporabo v humani in veterinarski medicini na recept in brez recepta;
- izdaja živil za posebne zdravstvene namene;
- farmacevtska obravnava pacienta;
- dejavnost farmacevta svetovalca;
- farmacevtska intervencija;
- storitve telefarmacije;
- priprava magistralnih zdravil za uporabo v humani in veterinarski medicini;
- priprava izdelkov za podporo zdravljenja in ohranitev zdravja;
- izdelovanje galenskih zdravil za uporabo v humani in veterinarski medicini;
- preverjanje kakovosti vhodnih snovi za pripravo in izdelavo magistralnih in galenskih zdravil;
- preverjanje kakovosti galenskih zdravil;
- spremljanje podatkov in poročanje o neželenih učinkih ali sumu nanje;

⁸ Uradni vestnik občine Velenje, št. 7/93 in Uradni vestnik Mestne občine Velenje, št. 1/97, 15/06, 22/08, 4/15 in 1/16 – uradno prečiščeno besedilo.

⁹ Uradni vestnik Mestne občine Velenje, št. 9/19.

¹⁰ Uradni list RS, št. 85/16, 77/17 in 73/19.

¹¹ Z veljavnostjo od 16. 1. 2020 dalje.

¹² Z dne 16. 3. 2021.

- prevzem neporabljenih oziroma odpadnih zdravil v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadnimi zdravili;
- druga dejavnost pri izdaji zdravil in drugih izdelkov, ki zagotavlja njihovo pravilno, smiselno in varno uporabo.

Lekarna ima v skladu s 7. členom odloka o ustanovitvi 6 organizacijskih enot: Lekarno Center Velenje, Lekarno Kersnikova Velenje, Lekarno Cankarjeva Velenje, Lekarno Trebuša Velenje, Lekarno Šoštanj in Lekarno Šmartno ob Paki.

Organi lekarne so svet lekarne, direktor in strokovni svet lekarne.

Lekarno v skladu z 11. členom odloka o ustanovitvi nadzoruje svet lekarne. Sestavlja ga 9 članov, od tega 4 predstavniki MO Velenje, 3 predstavniki zaposlenih, 1 predstavnik pacientov in 1 predstavnik Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZZZS). Mandat članov traja 5 let. Svet lekarne med drugim sprejema letni program dela in finančni načrt, nadzoruje poslovanje lekarne, izvajanje programa dela in ravnanje s premoženjem lekarne, s soglasjem MO Velenje sprejema statut ter imenuje in razrešuje direktorja.

Direktor je poslovodni organ lekarne. V skladu z 10. členom odloka o ustanovitvi vodi, organizira delo in poslovanje lekarne, zastopa in predstavlja lekarno ter je odgovoren za zakonitost dela. Direktor je tudi strokovni vodja lekarne in je odgovoren za strokovno delo lekarne. Direktorja imenuje svet lekarne s predhodnim soglasjem MO Velenje za mandatno dobo 5 let z možnostjo ponovnega imenovanja.

Strokovni svet lekarne je v skladu s 35. členom statuta kolegijski strokovni organ, ki obravnava vprašanja s področja strokovnega dela lekarne in ga sestavlja 9 članov, katerih mandat traja 4 leta.

Lekarna v skladu s 13. členom odloka o ustanovitvi sredstva za delo pridobiva iz javnih in zasebnih sredstev:

- s plačili za opravljeno delo v okviru lekarniške dejavnosti na podlagi pogodbe z nosilci zdravstvenih zavarovanj;
- s plačili iz proračunskih sredstev;
- iz sredstev MO Velenje oziroma iz namenskih sredstev za izvajanje in razvoj lekarniške dejavnosti;
- z izvajanjem lekarniške dejavnosti, ki je financirana iz zasebnih sredstev, s prodajo blaga in storitev na trgu;
- iz drugih poslovnih razmerij in
- z dotacijami, darili in iz drugih virov.

MO Velenje lekarni zagotavlja sredstva le za dogovorjene obveznosti in programe ter ji mora zagotoviti sredstva za njen razvoj in investicijska vlaganja v okviru dogovorjene mreže javne lekarniške dejavnosti.

Presežek prihodkov nad odhodki se v skladu s 15. členom odloka o ustanovitvi ugotavlja in namenja skladno z zakonom. O porabi presežkov prihodkov nad odhodki iz izvajanja dejavnosti odloča svet lekarne v skladu z zakonom. ZLD-1 bolj natančno v 38. členu določa, da se presežek prihodkov nad odhodki nameni za solventno in likvidno poslovanje javnega zavoda, investicije v prostor in opremo

lekarne ter za razvoj kadrov in uvajanje novih lekarniških storitev ter da svet lekarne predlaga ustanovitelju, da se del presežka prihodkov nad odhodki lekarne iz zasebnih sredstev vrne ustanovitelju, če s tem ni ogroženo solventno ali likvidno poslovanje javnega zavoda. Po 16. členu odloka o ustanovitvi o načinu in višini pokrivanja primanjkljaja sredstev za delo, ki ga ni mogoče pokriti iz drugih razpoložljivih sredstev zavoda, odloča MO Velenje na predlog sveta lekarne.

V lekarni je bilo na dan 31. 12. 2019 zaposlenih 49 javnih uslužbencev, na dan 31. 12. 2020 pa 53 javnih uslužbencev.

Odgovorna oseba lekarne v obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije je mag. Sabina Grm, direktorica lekarne.

1.3 Predstavitev področja revizije

Lekarniška dejavnost je po ZLD-1 javna zdravstvena služba, s katero se zagotavlja trajna in nemotena oskrba prebivalstva in izvajalcev zdravstvene dejavnosti z zdravili ter farmacevtska obravnava pacientov. Izvaja se na primarni, sekundarni in terciarni ravni zdravstvene dejavnosti ter med drugim vključuje izdajanje zdravil za uporabo v humani medicini na recept in brez recepta ter pripravo magistralnih zdravil za uporabo v humani medicini. Na primarni ravni se izvaja v lekarnah in podružnicah lekarn¹³, ki so lahko javni lekarniški zavodi, oziroma se izvaja na podlagi podeljene koncesije za izvajanje lekarniške dejavnosti.

Javni lekarniški zavodi po svoji statusni obliki sodijo med naročnike po ZJN-3, ki v c) točki prvega odstavka 9. člena določa, da so naročniki tudi druge osebe javnega prava, v četrtem odstavku istega člena pa opredeli, da se javni zavodi štejejo za osebe javnega prava. Nabava zdravil za nadaljnjo prodajo ne sodi med izjeme, za katere se zakon ne uporablja, zato so javni lekarniški zavodi dolžni javno naročanje zdravil izvajati po postopkih iz prvega odstavka 39. člena ZJN-3, če je vrednost predmeta javnega naročila enaka ali večja od mejnih vrednosti, od katerih dalje je uporaba zakona obvezna.

Področje zdravil ureja ZZdr-2, določanje cen zdravil in postopke njihovega oblikovanja pa podrobneje tudi Pravilnik o določanju cen zdravil za uporabo v humani medicini. Promet z zdravili na debelo lahko ob izpolnjevanju pogojev, določenih v 105. členu ZZdr-2, opravljajo poslovni subjekti, ki imajo dovoljenje Javne agencije Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke (v nadaljevanju: JAZMP) za opravljanje dejavnosti prometa z zdravili na debelo. To so na podlagi 104. člena ZZdr-2 veletrgovci z zdravili, ki lahko kupujejo zdravila le pri poslovnih subjektih, ki imajo dovoljenje za proizvodnjo zdravil ali dovoljenje za promet z zdravili na debelo, ter lahko prodajajo zdravila le poslovnim subjektom, ki opravljajo dejavnosti prometa z zdravili na debelo in drobno, med katerimi so tudi lekarne, ki na podlagi 126. člena ZZdr-2 izvajajo promet z zdravili za uporabo v humani medicini na drobno.

¹³ Javno lekarniško službo je 31. 12. 2020 opravljalo 24 javnih lekarniških zavodov s 193 lekarnami in 49 lekarniškimi podružnicami, 87 zasebnih lekarn z 11 lekarniškimi podružnicami ter 2 bolnišnični lekarni, skupaj 342 organizacijskih enot, [URL: <http://www.lzs.si/Uporabneteme/Statistika/Lekarne/tabid/110/language/sl-SI/Default.aspx>], 5. 3. 2021.

Na podlagi ZZdr-2 se cene zdravil, ki niso financirane iz javnih sredstev (samoplačniška zdravila), oblikujejo prosto po pogojih trga, medtem ko so zakonsko regulirane cene zdravil za uporabo v humani medicini, ki imajo dovoljenje za promet v Republiki Sloveniji ali so na seznamu esencialnih ali nujno potrebnih zdravil in so financirana iz javnih sredstev oziroma so namenjena za financiranje iz javnih sredstev (v nadaljevanju: zdravila, ki so financirana iz javnih sredstev). JAZMP kot pristojni organ za določanje cen teh zdravil v skladu s 158. členom ZZdr-2 na podlagi vloge zavezanca za oblikovanje cene določi najvišjo dovoljeno ceno¹⁴ in izredno višjo dovoljeno ceno¹⁵, ki se lahko uporabljata v prometu na debelo. Za določanje cen zdravil v skladu z določbami Pravilnika o določanju cen zdravil za uporabo v humani medicini JAZMP pri tem uporablja primerjalni model, na podlagi katerega izračuna proizvajalčev element cene, to so administrativno priznani stroški proizvajalcev zdravil, izračunani na podlagi cen zdravil, ki so financirana iz javnih sredstev, v referenčnih državah (Avstriji, Nemčiji in Franciji). Zakonsko regulirane cene predstavljajo najvišje cene, dovoljene v prometu z zdravili na debelo, in glede na to poslovni subjekti ne smejo prodajati zdravil nad temi cenami. V skladu s 159. členom ZZdr-2 so cene zdravil lahko nižje od njihovih najvišjih dovoljenih cen oziroma izrednih višjih dovoljenih cen, in sicer na podlagi sklenjenega dogovora med imetniki dovoljenja za promet z zdravilom ali veletrgovci ter nosilci zdravstvenega zavarovanja, ki poravnajo stroške izdanih zdravil, ali (med drugim) z izvajalci lekarniške dejavnosti, financirane iz javnih sredstev, v postopkih javnega naročanja (v nadaljevanju: dogovorjene cene). ZZdr-2 ne določa najnižjih dovoljenih dogovorjenih cen, kot tudi ne določa, na kakšen način se določijo nižje cene.

Poslovni subjekti, ki kupujejo, prodajajo oziroma izdajajo zdravila, morajo na podlagi 163. člena ZZdr-2 uporabljati veljavno ceno zdravila. Pri zdravilih, ki niso financirana iz javnih sredstev, je veljavna cena zdravila tista cena zdravila, ki je oblikovana prosto po pogojih trga. Pri zdravilih, ki so financirana iz javnih sredstev, pa je veljavna cena lahko ena od reguliranih cen (izredna višja dovoljena cena ali najvišja dovoljena cena), dogovorjena cena iz 159. člena ZZdr-2 ali najvišja dovoljena cena z obveznim popustom iz 160. člena ZZdr-2. Navedene cene so najvišje cene zdravil, pri čemer poslovni subjekti ne smejo prodajati zdravila nad to ceno, lahko pa pod njo. Poslovni subjekt, ki prodaja oziroma izdaja zdravila, je dolžan za zdravilo, ki se financira iz javnih sredstev, uporabljati tisto veljavno ceno zdravila, ki je za lekarno stroškovno najugodnejša. Iz pojasnila JAZMP¹⁶ izhaja, da je za lekarno stroškovno najugodnejša tista cena, ki je od vseh hkrati veljavnih cen, relevantnih za zadevnega kupca ali plačnika zdravil, tista, ki je najnižja, oziroma da je za dobavitelja obvezna uporaba tiste od vseh veljavnih cen, ki je najnižja.

¹⁴ Najvišja dovoljena cena je sestavljena iz proizvajalčevega elementa cene ter deleža veletrgovine. Delež veletrgovine je vsota nespremenljivega in spremenljivega dela. Nespremenljivi del znaša 0,50 EUR, spremenljivi del pa 1,1 % proizvajalčevega elementa cene oziroma največ 27 EUR. Najvišje dovoljene cene zdravil se spreminjajo 2-krat letno (aprila in oktobra), in sicer pri tistih, katerih cena se je spremenila v vsaj 1 od primerjalnih držav, kar povzroči spremembo proizvajalčeve cene, ki je podlaga za določitev najvišje dovoljene cene.

¹⁵ Izredna višja dovoljena cena presega najvišjo dovoljeno ceno zdravila, ko zaradi velikosti in drugih značilnosti slovenskega trga najvišja dovoljena cena ne bi zagotovila oskrbe trga. Določi se tudi zdravilom s seznama nujno potrebnih zdravil, ki pa nimajo dovoljenja za promet. Izredna višja dovoljena cena se zdravilu lahko določi največ za 1 leto.

¹⁶ Pojasnilo JAZMP z dne 4. 4. 2014, [URL: https://www.jazmp.si/fileadmin/datoteke/dokumenti/SFE/FAQ_C_20140528.pdf], 23. 4. 2021.

ZZdr-2 je v 160. členu uvedel obvezni popust, ki ga na podlagi javnega interesa lahko določi minister, pristojen za zdravstvo, z odredbo, vendar le za zdravila, ki so financirana iz javnih sredstev¹⁷, v primeru javnega interesa za ohranitev vzdržnosti financiranja zdravil iz javnih sredstev ali v primerih odsotnosti ali neustreznosti konkurence na trgu zdravil. Druge vrste popustov s predpisi, ki urejajo področje zdravil, sicer niso regulirane, vendar ne ZJN-3 ne ZZdr-2 dobaviteljem zdravil ne preprečujeta medsebojne konkurence s ponujanjem popustov za nabavo zdravil. Takšno stališče je zavzela tudi Državna revizijska komisija v postopku odločanja o reviziji v postopku oddaje javnega naročila za dobavo zdravil, ki ga je vodila Lekarniška zbornica Slovenije¹⁸ (v nadaljevanju: lekarniška zbornica), ko je v celoti razveljavila postopek javnega naročila nabave zdravil z argumentom, da je ponujanje različnih popustov (tako splošnih kot posebnih) zakonit način za nižanje najvišjih določenih cen, ki je v skladu z ZJN-3, na podlagi katerega se merila oblikujejo na način, da je omogočena indikacija dejanske ekonomske ugodnosti ponudbe, katere bistven element je čim nižja cena.

Tudi Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence je že leta 2013 zavzela stališče¹⁹, da predpisi o javnem naročanju veletrgovcem niso onemogočali ponudbe popustov v postopkih javnega naročanja, ter izpostavila tudi, da veletrgovci z zdravili ponujajo oziroma dobrijo popuste vsem lekarnam izven postopkov oddaje javnih naročil.

Dobavitelji in proizvajalci zdravil morajo torej lekarnam prodajati zdravila po veljavnih cenah iz 163. člena ZZdr-2, na te cene pa jim lahko priznavajo popuste. Popust, ki ga lekarne prejmejo na nabavno ceno²⁰ zdravil (eno od veljavnih cen zdravil po 163. členu ZZdr-2), je zapisan na računu in zmanjšuje končno nabavno ceno zdravila, po kateri lekarne vrednotijo zalogo zdravil. Na podlagi poslovnih dogovorov oziroma aneksov h kupoprodajnim pogodbam pa v praksi dobavitelji in proizvajalci zdravil lekarnam priznavajo tudi kasneje dobljene popuste, ki zmanjšujejo poslovne odhodke lekarne²¹, in sicer dobavitelji zdravil v obliki bonusov na obseg nabav, proizvajalci zdravil pa v obliki dodatnih ugodnosti (pri obeh navedenih popustih gre za nagrade, ki so odvisne od realiziranega letnega obsega nabav pri posameznem dobavitelju oziroma proizvajalcu in so priznane ob koncu poslovnega leta oziroma dogovorjenega obdobja) in v obliki popustov za predčasna plačila, ki jih dobavitelji zdravil lekarnam odobravajo le ob izpolnjevanju pogodbeno določenih pogojev.

¹⁷ Med drugim za zdravila, ki niso na seznamu esencialnih zdravil ali nujno potrebnih zdravil, medsebojno zamenljivih zdravil z najvišjo priznano vrednostjo in ki nimajo določene izredne višje dovoljene cene.

¹⁸ Sklep št. 018-149/2019-21 z dne 19. 11. 2019.

¹⁹ Odločba št. 306-45/2010-221 z dne 14. 10. 2013. Odločba se nanaša na usklajeno ravnanje veletrgovcev z zdravili v postopkih oddaje javnih naročil za dobavo zdravil za uporabo v humani medicini na debelo javnim lekarniškim zavodom. Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence je ugotovila, da si družbe Kemofarmacija d.d. (v nadaljevanju: Kemofarmacija), SALUS, Veletrgovina, d.o.o. (v nadaljevanju: Salus), FARMADENT d. o. o. (v nadaljevanju: Farmadent) in GOPHARM d. o. o. (v nadaljevanju: Gopharm) na javnih razpisih niso konkurirale, da so si razdelile trg oziroma javna naročila za dobavo zdravil javnim lekarniškim zavodom ter da so omejele konkurenco na trgu zdravil, da so se dogovarjale oziroma usklajeno ravnale pri določanju cen zdravil na debelo, oddaji ponudb za dobavo zdravil in razdelitvi trga oziroma javnih naročil za dobavo zdravil javnim lekarniškim zavodom.

²⁰ Nabavna cena zdravila je cena, oblikovana v skladu s predpisi, ki urejajo cene zdravil, in je določena na podlagi ustrezne knjigovodske listine dobavitelja na dan prejema zdravila v lekarni (Splošni dogovor za pogodbeno leto 2020). Slovenski računovodski standardi 2016 (v nadaljevanju: SRS; Uradni list RS, št. 95/15, 74/16 – popr., 23/17, 57/18 in 81/18) določajo, da se količinska enota zaloge trgovskega blaga ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne in druge nevračljive nakupne datjate ter neposredni stroški nabave. Nakupna cena se zmanjša za dobljene popuste (SRS 4 Zaloge (SRS 4.11)).

²¹ SRS 4 Zaloge (SRS 4.28) med drugim določa, da kasneje dobljeni popusti zmanjšujejo poslovne odhodke.

2. Ugotovitve

2.1 Nabava zdravil

Lekarna je v letu 2020 zdravila nabavljala pri 13 dobaviteljih zdravil. Nabavna vrednost zdravil je v letu 2020 znašala 11.381.050 EUR in je predstavljala 84,1 % vsega nabavljenega blaga²². Med dobavitelji zdravil so bili največji Kemofarmacija, Salus, Farmadent in Gopharm²³.

Zneske nabavne vrednosti zdravil po dobaviteljih zdravil in njihove deleže v skupni nabavi zdravil prikazuje Tabela 1.

Tabela 1 Dobavitelji zdravil po vrednosti in deležu nabavljenih zdravil v letu 2020

Dobavitelji zdravil	Nabava zdravil v EUR	Delež nabave zdravil v %
Kemofarmacija	5.418.762	47,6
Salus	3.278.825	28,8
Farmadent	2.203.503	19,4
Ostali dobavitelji	479.960	4,2
Skupaj	11.381.050	100

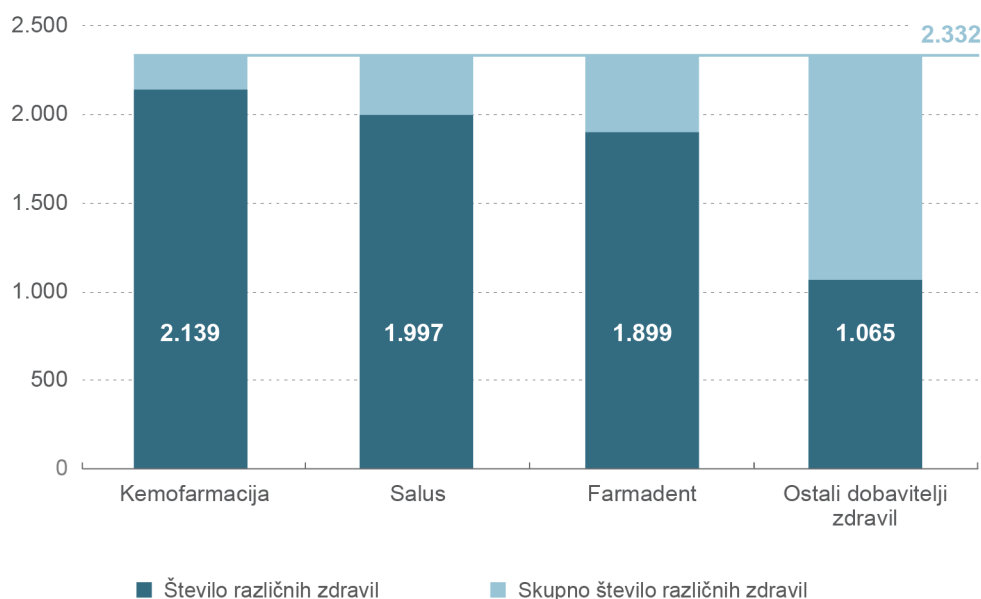
Vir: lekarniška evidenca za leto 2020.

Lekarna je 10.901.090 EUR oziroma 95,8 % vseh nabav ustvarila s 3 največjimi dobavitelji zdravil. Z ostalimi dobavitelji je ustvarila za 479.960 EUR nabav zdravil, pri tem je največ zdravil nabavila pri Gopharmu, s katerim je ustvarila 88,8 % vseh nabav zdravil ostalih dobaviteljev.

Slika 1 prikazuje število različnih zdravil, ki jih je lekarna nabavila v letu 2020 pri 3 največjih dobaviteljih zdravil, ostali dobavitelji zdravil pa so prikazani skupaj.

²² Nabavna vrednost vsega nabavljenega blaga je znašala 13.525.855 EUR.

²³ Od 27. 5. 2009 je Farmadent večinski lastnik družbe Gopharm.

Slika 1 Število različnih zdravil po dobaviteljih zdravil

Vir: lekarniška evidenca za leto 2020.

Lekarna je v letu 2020 od dobaviteljev zdravil nabavila 2.332 različnih zdravil. Največ različnih zdravil, 2.139, je lekarna nabavila od Kemofarmacije, 1.997 od Salusa ter 1.899 od Farmadenta. Od vseh zdravil je bilo 1.747 (74,9 %) zdravil takih, ki so jih lekarni dobavljali vsi 3 največji dobavitelji zdravil. Med ostalimi dobavitelji je največ, 987 različnih zdravil, nabavila od Gopharma, od preostalih dobaviteljev pa 78 različnih zdravil.

2.1.1 Naročanje zdravil

Lekarna kot javni lekarniški zavod po svoji statusni obliki sodi med naročnike po ZJN-3 in mora izvesti javno naročanje zdravil po enem od postopkov iz prvega odstavka 39. člena ZJN-3, če je vrednost predmeta javnega naročila enaka ali višja od mejnih vrednosti, ki jih določa prvi odstavek 21. člena²⁴ tega zakona, in če so izpolnjeni pogoji, ki so v nekaterih primerih določeni za posamezni postopek.

²⁴ ZJN-3 v 21. členu določa, da se ta zakon uporablja za javna naročila blaga in storitev, katerih ocenjena vrednost brez davka na dodano vrednost (v nadaljevanju: DDV) je enaka ali višja od 20.000 EUR. V letu 2020 je Državni zbor Republike Slovenije sprejel tudi Zakon o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (Uradni list RS, št. 49/20, 61/20, 152/20 – ZZUOOP in 175/20 – ZIUOPDVE), ki za področje javnega naročanja v 90. členu določa, da se od 11. 4. 2020 do 31. 12. 2021 ZJN-3 na splošnem področju uporablja za javna naročila blaga in storitev, katerih ocenjena vrednost brez DDV je enaka ali višja od 40.000 EUR.

2.1.1.a Lekarna je v letu 2020 naročala zdravila pri 13 dobaviteljih zdravil na podlagi neposredno sklenjenih pogodb v letih 2014 in 2017 oziroma neposredno z naročilnicami. Večino zdravil je naročala pri družbah Kemofarmacija, Salus in Farmadent, in sicer na podlagi pogodb o poslovnem sodelovanju, sklenjenih za nedoločen čas z družbama Salus²⁵ in Farmadent²⁶ ter kupoprodajne pogodbe, sklenjene do preklica s Kemofarmacijo²⁷. Glede na skupno vrednost nabave zdravil, ki je v letu 2020 znašala 11.381.050 EUR brez DDV, bi morala lekarna izvesti enega izmed postopkov, ki jih določa 39. člen ZJN-3.

Lekarna je 3. 12. 2019 za izvedbo postopka oddaje javnega naročila za dobavo zdravil na podlagi 33. člena ZJN-3 (priložnostno skupno javno naročilo) pooblastila lekarniško zbornico, ki je prejela 25 pooblastil posameznih naročnikov (23 javnih lekarniških zavodov in 2 bolnišničnih lekarn²⁸). Lekarna je predložila dokazili, iz katerih je razvidno, da je lekarniška zbornica 21. 5. 2020 sprejela Sklep o začetku postopka oddaje javnega naročila²⁹ in nato 22. 3. 2021 še Dopolnilni sklep o začetku postopka oddaje javnega naročila³⁰. Na podlagi pooblastila iz leta 2019 je lekarna 31. 3. 2021 z lekarniško zbornico sklenila pogodbo za izvedbo skupnega javnega naročila za dobavo zdravil. Ocenjena vrednost javnega naročila za dobavo zdravil na recept za 48 mesecev, ki jo je lekarna posredovala lekarniški zbornici, znaša 39.165.399,24 EUR. Lekarniška zbornica je 10. 5. 2021 na portalu javnih naročil objavila skupno javno naročilo Dobava zdravil³¹ za potrebe javnih zavodov za obdobje 48 mesecev, št. JN002961/2021-B01 s skupno ocenjeno vrednostjo 1.048.556.095 EUR. Državna revizijska komisija je 4. 10. 2021 navedeno javno naročilo v celoti razveljavila³², ker je ugotovila kršitev načela transparentnosti javnega naročanja in načela enakopravne obravnave ponudnikov ter kršitev načela zagotavljanja konkurence med ponudniki in načela sorazmernosti.

Skupno javno naročilo, za izvedbo katerega je lekarna pooblastila lekarniško zbornico, je zajemalo le zdravila na recept (z izjemo zdravil na recept pod režimom ZZ_odv³³), ne pa tudi zdravil, ki se izdajajo brez recepta³⁴.

²⁵ Pogodba o poslovnem sodelovanju št. 1J – 16 – 14 z dne 20. 2. 2014.

²⁶ Pogodba o poslovnem sodelovanju št. 5/2014 z dne 30. 5. 2014.

²⁷ Kupoprodajna pogodba št. 4260/17 z dne 25. 1. 2017.

²⁸ Lekarna Univerzitetnega rehabilitacijskega inštituta Republike Slovenije - Soča in Lekarna Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana.

²⁹ Št. 704-7/2019-1.

³⁰ Št. 704-7/2019-96.

³¹ Predmet javnega naročila so zdravila, uvrščena v Centralno bazo zdravil (v nadaljevanju: CBZ), in sicer zdravila z naslednjimi načini/režimi predpisovanja oziroma izdaje zdravil: Rp – predpisovanje in izdaja zdravila je le na recept, RP/Spec – predpisovanje in izdaja zdravila je le na recept zdravnika specialista ustreznega področja medicine ali od njega pooblaščenega zdravnika, H/Rp – predpisovanje in izdaja zdravila je le na recept, zdravilo pa se uporablja samo v bolnišnicah in se izjemoma lahko uporablja pri nadaljevanju zdravljenja na domu ob odpustu iz bolnišnice in nadaljnjem zdravljenju in ZZ – predpisovanje in izdaja zdravila je le na recept, zdravilo pa se uporablja samo v javnih zdravstvenih zavodih ter pri pravnih in fizičnih osebah, ki opravljajo zdravstveno dejavnost.

³² Odločba št. 018-96/2021-89.

³³ Predpisovanje in izdaja teh zdravil je le na recept, zdravilo pa se uporablja samo v javnih zdravstvenih zavodih ter pri pravnih in fizičnih osebah, ki opravljajo zdravstveno dejavnost. Uporablja se samo za zdravljenje odvisnosti.

³⁴ To so zdravila z režimom predpisovanja BRp, ki se izdajajo brez recepta v lekarnah, in režimom predpisovanja BRp I+p, ki se izdajajo brez recepta v lekarnah in specializiranih prodajalnah.

2.1.2 Kasneje dobljeni popusti

Dobavitelji in proizvajalci zdravil morajo lekarnam prodajati zdravila po veljavnih cenah iz 163. člena ZZDr-2, na te cene pa jim lahko priznavajo popuste, s katerimi v skladu z ZJN-3 lahko znižajo veljavne cene zdravil oziroma najvišje dovoljene cene zdravil. Tako ZJN-3 kot ZZdr-2 dobaviteljem zdravil ne preprečujeta medsebojne konkurence s ponujanjem popustov v postopkih javnega naročanja za nabavo zdravil (povezava s točko 1.3).

Dobavitelji in proizvajalci zdravil so lekarni za leto 2020 priznavali različne oblike popustov. Poleg popustov na nabavno ceno zdravil, ki so bili izkazani na računih dobaviteljev zdravil (povezava s točko 2.1.3), je lekarna prejela tudi druge oblike popustov in ugodnosti, ki niso vezani na prodajo konkretnega zdravila. Kasneje dobljeni popusti zmanjšujejo poslovne odhodke lekarne.

Lekarna je z največjimi dobavitelji zdravil sklenila posebne poslovne dogovore oziroma anekse h kupoprodajnim pogodbam in pogodbam o poslovnem sodelovanju³⁵, na podlagi katerih je prejela kasneje dobljene popuste v obliki bonusov na obseg nabav, katerih višina je bila odvisna od izpolnjevanja pogodbeno določenih pogojev oziroma kriterijev³⁶, in popuste za predčasna plačila³⁷. Kasneje dobljeni popusti so se lekarni v obliki naknadno prejetih dobropisov obračunali po preteku določenega obdobja, ki je bilo določeno v pogodbah oziroma aneksih.

Lekarna je sklepala pogodbe o poslovnem sodelovanju in anekse tudi neposredno s proizvajalci zdravil, ki so ob izpolnitvi s pogodbo dogovorjenih pogojev ali kriterijev³⁸ lekarni zagotavljali dodatne ugodnosti. Na podlagi sklenjenih pogodb in aneksov s proizvajalci zdravil so dodatne ugodnosti lekarni v obliki dobropisa izplačevali dobavitelji zdravil, praviloma ob zaključku poslovnega leta za celo leto.

Kasneje dobljeni popusti za zdravila, prejeti od vseh dobaviteljev zdravil (vključno s popusti proizvajalcev, ki so jih izplačali dobavitelji), so za leto 2020 (po podatkih lekarne) znašali 222.038 EUR³⁹,

³⁵ S Kemofarmacijo: Aneks št. 1/19 h Kupoprodajni pogodbi št. 4260/17 z dne 28. 1. 2019 (uporabljal se je od 1. 1. 2020 do 31. 1. 2020), Aneks št. 1/2020 h Kupoprodajni pogodbi št. 4260/17 z dne 27. 1. 2020 (uporabljal se je od 1. 2. 2020 do 31. 12. 2020) in Aneks št. 2/2020 h Kupoprodajni pogodbi št. 4260/17 z dne 11. 12. 2019 (uporabljal se je od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020). S Salusom: Poslovni dogovor št. 1–20 k pogodbi o poslovnem sodelovanju št. 1J – 16 – 14 z dne 28. 1. 2020 (uporabljal se je od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020) in Aneks št. 1–20 k pogodbi o poslovnem sodelovanju št. 1J – 16 – 14 z dne 3. 1. 2020 (uporabljal se je od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020). S Farmadentom: Aneks št. 1/2017 k pogodbi o poslovnem sodelovanju 5/2014 z dne 22. 2. 2017 (uporabljal se je od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020) in Aneks št. 2/2020 k pogodbi o poslovnem sodelovanju 5/2014 z dne 11. 12. 2019 (uporabljal se je od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020).

³⁶ Višina kasneje dobljenih popustov je bila tako odvisna na primer od strukture nakupov, letnega prometa z zdravili, povprečne cene nabavljenih zdravil, količine nabavljenih zdravil, odstotka rasti vrednosti zdravil glede na predhodno leto in odstotka rasti količine zdravil glede na predhodno leto.

³⁷ Lekarna je bila do popusta upravičena v primeru plačil, ki so bila krajša od 15 dni od datuma računa oziroma od datuma odpreme blaga.

³⁸ Najpogosteje je bil določen dosežen letni promet z določenimi proizvajalčevimi izdelki, ki jih je lekarna naročala pri dobaviteljih zdravil.

³⁹ Znesek je seštevek zneska vseh prejetih bonusov na obseg nabav zdravil in ugodnosti proizvajalcev od vseh dobaviteljev zdravil (201.504 EUR) in ocenjenega zneska popustov za predčasna plačila od vseh dobaviteljev za nabavo zdravil (20.534 EUR).

kar predstavlja 71,4 % vseh kasneje dobljenih popustov na nabavo vsega blaga⁴⁰. Vsi kasneje dobljeni popusti na zdravila se nanašajo na bonuse na obseg nabav dobaviteljev v znesku 151.777 EUR, ugodnosti od proizvajalcev v znesku 49.727 EUR in popuste za predčasna plačila v znesku 20.534 EUR. Tabela 2 prikazuje dobljene popuste in ugodnosti, ki jih je lekarna dobila od 3 največjih dobaviteljev zdravil in predstavljajo pretežni del (92,7 %) vseh kasneje dobljenih popustov za zdravila.

Tabela 2 Kasneje dobljeni popusti in ugodnosti 3 največjih dobaviteljev zdravil za leto 2020

v EUR

Dobavitelji zdravil	Kasneje dobljeni popusti na zdravila			Skupaj
	Bonus na obseg nabav dobavitelja	Ugodnosti proizvajalcev	Popust za predčasna plačila ¹⁾	
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1)+(2)+(3)
Kemofarmacija	63.360	45.756 ²⁾	12.274	121.390
Salus	39.355	775 ³⁾	3.246	43.376
Farmadent	34.388	2.400 ⁴⁾	4.263	41.051
Skupaj	137.103	48.931	19.783	205.817

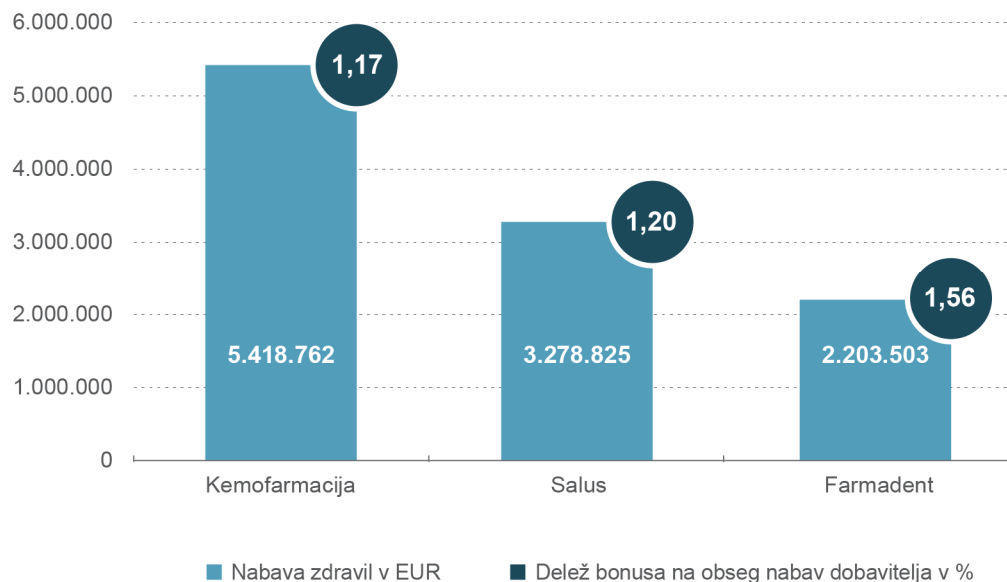
- Opombe:** ¹⁾ Ocenjen znesek popusta za predčasno plačilo je zmnožek deleža nabavne vrednosti zdravil v nabavni vrednosti vsega blaga posameznega dobavitelja in evidentiranega zneska prejetega popusta za predčasna plačila dobavitelja v glavni knjigi lekarne na kontu 466300.
- ²⁾ Prek Kemofarmacije: Lek, d.d., SERVIER PHARMA d.o.o., PLIVA Hrvatska d.o.o., KRKA, d.d., Novo mesto, JADRAN - GALENSKI LABORATORIJ, d.o.o. Ljubljana in BELUPO, d.o.o., Ljubljana.
- ³⁾ Prek Salusa: Mylan Healthcare d.o.o. in MEDICAL INTERTRADE d.o.o.
- ⁴⁾ Prek Farmadenta: Cilag GmbH International (Ch) Švica.

Vir: računovodske evidence lekarne za leto 2020.

Slika 2 prikazuje znesek nabave zdravil in delež bonusa na obseg nabav⁴¹ 3 največjih dobaviteljev zdravil v letu 2020. S slike je razvidno, da je lekarna največji delež bonusa na obseg nabav zdravil dosegla pri Farmadentu (1,56 %), to je pri dobavitelju zdravil, pri katerem je naročala najmanj (le 19,4 %) od celotne nabave zdravil v letu 2020 (11.381.050 EUR). Pri Kemofarmaciji, ki je lekarni dobavila 47,6 % vrednosti vseh zdravil, je ta delež znašal 1,17 %, medtem ko je pri Salusu, ki je lekarni dobavil 28,8 % od celotne nabave zdravil, ta delež znašal 1,2 %.

⁴⁰ Skupni znesek kasneje dobljenih popustov na nabave vsega blaga znaša 311.057 EUR in je seštevek zneska prejetih bonusov na obseg nabav vsega blaga in ugodnosti proizvajalcev zdravil (284.312 EUR) in zneska popustov za predčasna plačila od vseh dobaviteljev za nabavo vsega blaga (26.745 EUR).

⁴¹ Delež bonusa je izračunan kot razmerje med vrednostjo dobljenega bonusa na obseg nabav in vrednostjo vseh zdravil, ki jih je lekarna kupila pri dobavitelju zdravil. Predstavlja odstotek popusta, ki ga je lekarna naknadno dobila za nabavljena zdravila.

Slika 2 Nabava zdravil in delež bonusa na obseg nabav 3 največjih dobaviteljev zdravil

Vir: lekarniška in računovodske evidence za leto 2020.

2.1.3 Cene zdravil

Poslovni subjekti, ki kupujejo in prodajajo oziroma izdajajo zdravila, morajo uporabljati veljavno ceno zdravil iz 163. člena ZZdr-2.

Lekarna je v letu 2020 nabavljala zdravila pri 3 največjih dobaviteljih zdravil na podlagi neposredno sklenjenih pogodb, v katerih je bilo določeno, da se cene blaga oblikujejo v skladu z veljavno zakonodajo oziroma da prodajalec kupcu zaračuna naročeno blago po veljavnih veleprodajnih cenah.

Tabela 3 prikazuje 10 zdravil z veljavnimi cenami, ki jih je lekarna nabavljala pri 3 največjih dobaviteljih zdravil. V tabeli je prikazan podatek o nabavni ceni zdravila, ki je razvidna z računa dobavitelja, veljavni ceni, ki je najvišja dovoljena cena, izredno višja dovoljena cena ali dogovorjena cena, če se je ZZS s proizvajalci zdravil oziroma njihovimi zastopniki dogovoril za nižjo ceno. Za zdravila iz skupine medsebojno zamenljivih zdravil⁴² (v nadaljevanju: MZZ) in terapevtske skupine

⁴² Seznam MZZ določa JAZMP in je dosegljiv na spletni strani JAZMP, v rubriki Sezname pod Zdravila za uporabo v humani medicini. Sistem najvišje priznane vrednosti (v nadaljevanju: NPV) za MZZ, uveden leta 2003, zagotavlja, da obvezno in dopolnilno zdravstveno zavarovanje krijeta določena MZZ do NPV. NPV je določena na ceni najcenejšega zdravila v skupini, ki ima v preteklem mesecu vsaj 0,5-odstotni tržni delež.

zdravil⁴³ (v nadaljevanju: TSZ) je za potrebe prikazovanja popustov na veljavno ceno zdravil (Tabela 3) prikazana tudi NPV. Podatki o nacionalni šifri zdravila, imenu, NPV in veljavni ceni, razen tistih dogovorjenih cen, ki niso javno dostopne, so objavljeni v CBZ. Ugotovili smo, da so bile nabavne cene zdravil v letu 2020 enake pri vseh 3 največjih dobaviteljih.

Tabela 3 Nabavne cene zdravil

Šifra	Ime zdravila	Tip veljavne cene	Veljavna cena v EUR	NPV v EUR	Nabavna cena v EUR
011444	Concor	DCz	2,03	/	2,03
013293	Nolpaza	DCz	2,05	2,05	2,05
055654	Lekadol	NDC	1,49	1,29	1,29
063754	Lacipil	DCz	3,65	3,65	3,65
067903	Plivit D3	IVDC	2,91	/	2,91
072907	Aspirin protect	DCz	2,34	2,34	2,34
072940	Doreta	DCz	3,53	3,19	3,19
115738	Byol	NDC	1,71	1,31	1,71
148031	Analgin	IVDC	3,78	/	3,78
148345	Nalgesin forte	NDC	3,54	/	3,54

Legenda: Šifra – šifra zdravila po CBZ, DCz – dogovorjena cena, ki ni javno dostopna, NDC – najvišja dovoljena cena, IVDC – izredno višja dovoljena cena.

Vir: podatki lekarne, CBZ in ZZZS.

Na podlagi podatkov (Tabela 3) je razvidno, da so bile pri nabavi zdravil uporabljene cene, ki so bile enake ali nižje od veljavnih. Nižje cene od veljavnih so bile pri zdravilih Lekadol in Doreta, ki sta na seznamu MZZ in imata določeno NPV. Dobavitelji zdravil so lekarni na navedeni zdravili dali popust na ceno zdravila, ki je znižal veljavno ceno na raven NPV.

Iz podatkov lekarniške evidence je razvidno, da je skupni znesek popustov na ceno zdravil, ki so jih dobavljali največji dobavitelji zdravil, znašal 351.193 EUR oziroma 3,12 %⁴⁴ glede na bruto nabavno vrednost teh zdravil. V primerjavi s kasneje dobljenimi popusti, popusti na ceno zdravila, izkazani na računih dobaviteljev, znižujejo veljavne cen zdravil in predstavljajo prihranek za uporabnike zdravil in ZZZS. Dobavitelji zdravil so najpogosteje priznavali popuste na ceno zdravila pri zdravilih, ki imajo določeno NPV. Zaradi teh popustov so doplačila uporabnikov zdravil nižja oziroma jih v primeru, ko se veljavna cena zdravila zniža na raven NPV, ni.

⁴³ ZZZS je 1. 10. 2013 uvedel sistem TSZ. Pravna podlaga za uvedbo sistema NPV za TSZ je Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15, 63/16 – ZDoh-2R, 77/17 – ZMVN-1, 33/19 – ZMVN-1A, 72/19 in 174/20 – ZIPRS2122), ki v 3. in 4. členu uvaja NPV za TSZ. ZZZS določa TSZ na lastno pobudo in na osnovi mnenja strokovne komisije za razvrščanje zdravil na listo. Merila za določanje TSZ so terapevtska indikacija in druga merila za razvrščanje zdravil na listo.

⁴⁴ Izračun: 351.193 EUR rabata 3 največjih dobaviteljev/11.252.283 EUR bruto nabavne vrednosti zdravil 3 največjih dobaviteljev.

3. Mnenje

Revidirali smo pravilnost dela poslovanja **Lekarne Velenje** v letu 2020.

Negativno mnenje

Ugotovili smo, da Lekarna Velenje v letu 2020 ni poslovala v skladu s predpisi, ker je:

- pri nabavi zdravil v skupnem znesku 11.381.050 EUR ravnala v nasprotju z Zakonom o javnem naročanju, ker dobaviteljev zdravil ni izbrala na podlagi predhodno izvedenega ustreznega postopka oddaje javnega naročila – točka 2.1.1.a.

Menimo, da je bilo poslovanje Lekarne Velenje v delu, ki se nanaša na nabavo zdravil v letu 2020, zaradi ugotovljene nepravilnosti, ki jo navajamo v prejšnjem odstavku, v pomembnem neskladju s predpisi.

4. Zahteva za predložitev odzivnega poročila

Lekarna Velenje mora v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti računskemu sodišču odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati:

- navedbo revizije, na katero se nanaša,
- kratek opis nepravilnosti v poslovanju, ki so bile ugotovljene z revizijo, in
- izkaz popravljalnih ukrepov.

Izkaz popravljalnih ukrepov mora obsegati navedbo popravljalnih ukrepov in ustrezna dokazila o izvedenih popravljalnih ukrepih za odpravo ugotovljenih nepravilnosti.

Lekarna Velenje mora v odzivnem poročilu izkazati, da je:

1. pripravila načrt aktivnosti z navedbo aktivnosti, odgovornih oseb in rokov za izvedbo aktivnosti, s katerim bo zagotovila nabavo vseh zdravil na podlagi postopka za oddajo javnega naročila v skladu z Zakonom o javnem naročanju – točka 2.1.1.a.

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrdi odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljalnih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih sredstev krši obveznost dobrega poslovanja⁴⁵. Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da Lekarna Velenje krši obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

⁴⁵ 3. točka prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči in drugimi državnimi organi.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Lekarni Velenje, priporočeno s povratnico;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si